

<div></div>	<div>עין משפט נר מצוה</div>
<div></div>	
עו א טוש"ע י"ד ס' קטו סעף א':	
עב ב מ"י פ"ב מהל' מאכלות אסורות	
הלכ' כו סמג לארן קמח טוש"ע י"ד ס' קטו סעף יד:	

סמ:

ה'יה אוכל עמו עַל השולחן בו'. תימה דע"כ מיירי בלא הודיעו שמפליג מדשרי על הדולבקי וא"כ כי א"ל נמי הוי מווג ושותה אמאי אסור וי"ל דמ"מ כיון שהחזיק ידו למווג ולשתות לא מירתת כלל וכן על השולחן מהאי טעמא אסור וכן בסיפא דקתני חביות סתומות

כדי א שיפתח וישתוס וישתוס ויגוב

אסורות ואע"ג דנתפס עליו כגנב על הזיוף ואמר לקמן (דף ע.) דנתפס עליו כגנב מותר מ"מ הכא שאני שא"ל הוי מווג ושותה ולכן לא מירתת כל כך כיון שהחזיק ידיו למווג ולשתות: **רבן שמעון בן גמליאל** הוא דלא

ידע מאי קאמרי רבנן. וא"ת ולימא ר' יוחנן דפליגי בשל"י (סיד ובשל) טיט ויהא רשב"ג כמשמעו וי"ל דגמרי גמירי ליה הכי: **והאידינא** דקים לן בר' אריעזר ^(א) ולא חייש לזיופא. ופירש"י כרשב"ג דלא חייש לשתומא תרוייהו כריבי הא דקים לן כרבי אליעזר וקיס לן כרשב"ג דאי קי"ל כר' אליעזר לבד ולא כרשב"ג ה"א דנהי דלא חיישין לזיופא דהיינו שסיר כל המגופה ויעשה אחרת תחתיה כר' אליעזר דאמר לא טרח ומויף מ"מ איכא למיחש לשתומא דליכא זיופא ואי קי"ל כרשב"ג לבד ה"א דנהי דלא חיישין לשתומא מ"מ איכא למיחש לזיופא שסיר כל המגופה ויעשה אחרת תחתיה שזהו קל יותר לעשות ^(ח) מסתימה שאין צו טורח והלכן נקט תרוייהו כרשב"ג וכר' אליעזר: **מאי טעמא לא מותבינן חמרא**

משום שייבא. רש"י גריס שייכא בכ"ף משום דהיין נמשך ויולא דרך שם ובערוך ^(ט) גריס שיבא צבי"ת על שם צרזא קטנה שסותמין ^(י) אותו צהו כמו שיבא דכשורא (פסהדרין דף 10:) והוא נקב קטן שעושין להרים ריח היין דרך שם וקורין לו שומיא"ל ומכאן משמע דמגופת חבית לבד הוי חותם אחד מדקאמר דוקא משום שייכא לא מותבינן חמרא ביד עובדי כוכבים ש"מ דהוי חותם אחד סתימת החבית כמו שהיא מגופה בטיט וכן משמע לעיל בסוגיא דאין מעמידין ^(דף 63.) דקאמר לאגא אפומא דחבייתא שריקא וחתמינא הוי חותם בתוך חותם משמע הא שריקא לחוד הוי חותם אחד אבל רבינו יצחק בן יהודה שלח לרש"י דוקא לחביות שלהם שהיו של חרס סגי בחותם אחד שעל פי החבית אבל בחביות שלנו שהם מנסרים

בבא להם דרך עקלקון. כשצטל חבית יכול לבא דרך עקלקון דמירתת השתא אתי: דאי סנא עובד כוכבים. עובד כוכבים שהיה מעביר כדי יין: **ועבד מאי דבעי**. ואפי' לא הודיעו שהפליג ליתסר: **מהלוקס בשל** סיד. צמגופה של סיד שהיא לבנה הוא דחיישי רבנן לשתומא

דכיון דלבנ הוא לא מינכר בין חדש לישן: **אכל של טיט**. שהוא שחור צתחלתו ואע"פ שהוא נגוב אינו מלנין עד יוס או יומים דברי הכל לא חיישין לשתומא דמינכרא שתימת החור ^(א) כשאר המגופה ואינו אסור עד שישהא כדי שיפתח ויגוף מגופה חדשה ותנגז: **והלא שסומו ניכר**. אם היה נוקב חור הרי הוא ניכר: **בין מלמעלה**. שזה חדש והמגופה ישנה: **בין מלמטה**. כשיפתח ישראל את המגופה יראה מתחתיה אותה סתימה לפי שלמעלה ^(ב) מירח העובד כוכבים והשווה סתומו אבל למטה לא יכול למרח ומכר: **אלא אי אמרס בשל סיד**. קאמרי רבנן הא לא ידיע סתומו מלמעלה והכי קתני בין מלמעלה בין מלמטה: **דחלים**. מתמלא הנקב מלמטה כלמעלה. חלים סלד"ר בלע"ז: **פשיטא**. דתנא סתם לן כוותיה ורצא מתני' אתא לאשמועינן: **מהו דסימא**. הא צבא דהיה אוכל עמו על השולחן סיפא דמילתיה דרבנן שמעון ^(א) והוא קתני לה והכי קתני מתני' רבן שמעון אומר כדי שיפתח ויגוף ותיגוב היה אוכל עמו כו' ולא סתמא היא קמ"ל רצא דסתמא היא: **והספא דקצעינן הלכסא כרבנן שמעון דלא חייש לשסומא**. לנקיבת חור שהוא צבא טורח משום דמינכר ולפתיחת חבית כולה נמי דחייש לה רבן שמעון לא קיימא לן כוותיה דהאי זיופא דטיריחא הוא ואנן קצעינן בלין מעמידין ^(לעיל דף 64.) הלכא כר' אליעזר דלא חייש לזיופא דחותם אחד האידינא אמאי לא מותבינן חביות סתומות ביד עובדי כוכבים: **משום שייבא**. נקב דק מאד שהוא צמגופת חבית להיות ריח היין יולא ויש לחוש שמא יקדח שם ^(ג) צמקלת ויטעוס מן היין: יירא

<div></div>	<div>לעזי רש"י</div>
<div></div>	
סלד"ר ^(שולד"ר.) לרנא.	

השוכר את הפועל פרק חמישי עבודה זרה

<p>ב) בב"א בשרא, ג) וצרש"י שבר"ף אימא מיתקת, ג) כדי שיסתוס וישתוס כל"ל רש"א וע"ש, ד) ל"ס מ"ן, ה) ערך שך א ע"ש דלפנינו ליתא ק"ל, ו) חותן ביה. יעב"ז, ז) ז"ל ולתפוס. רש"א, ח) אולי ז"ל שלא הלך,</p>	<p>מסורת הש"ס</p>
---	-------------------

<div></div>	
גליון הש"ס	
נב' אמר רבא הלכה ברשב"ג. עיין ב"ב דף קלג ע"ב בצ"ש"ס ד"ה ת"ש:	

<div></div>	
הגהות הב"ח	
א) גמרא ואני אבא אמיכס: ב) שם בפיסקא המנח יינו בקרון או בספינה כו' המניח עובד כוכבים בחנותו כו' ולירכא וכו' וחזי לי כל"ל וזאת ה' נמחק: ג) שם והלא שתומו ניכר כ"ל וכן בכל העמוד: ד) שם היה אוכל עמו על השולחן והניח וכו' ולגין על הדולבקי והניחו ויאל': ה) רש"י ד"ה בין מלמטה וכו' שלמעלה ממרח העובד כוכבים: ו) ד"ה מהו וכו' דרבי שמעון הוא והוא: ז) תוס' ד"ה והאידינא דקיס לן כר' אליעזר דלא חייש לזיופא וקרי"ל כרשב"ג: ח) זמינת ופירש"י נמחק: ט) בא"ד קל יותר לעשות משתומא שיש בו טורח:	

<div></div>	
לעזי רש"י	
סלד"ר ^(שולד"ר.) לרנא.	

מותבינן חמרא ביד עובדי כוכבים משום שייבא אמר רבא יזונה עובדת כוכבים וישראל מסובין אצלה חמרא שרי נהי דתקיף להו יצרא דעבירה יצרא

מחזירים זה לזה אף כי יש חותם אחד על פי החבית מכל מקום יש לחוש שמא יתחוב העובד כוכבים חודו של סכין בין הנסרין או בין השוליים או אפי' בצמנע הנסר עצמו ולהוציא היין דרך שם ^(א) ולתחוב הכוס נגד הנקב ומיהו נראה לר"י שאין לחלק בין החביות שלנו לחביות שלהם שהרי לא מנינו שהקפיד התלמוד אפילו מאן דחייש לשתומא לא חייש אלא לנקיבה דמגופת החביות אבל לנקיבה דדופני החבית לא חיישין וליכא למימר דהיינו דוקא צמגופה שהיתה של טיט היה יכול לעשות הנקב אבל לא בשל חרס דהא מגופה איירי צמגופה של חרס אלא ודאי היינו טעמא דלא חיישין לקלקול לדופני החביות ה"ה בחביות שלנו מותר לשלוט יין בחותם אחד על פי החבית ודוקא כשחוזר ורואהו ומכיר את החותם אבל אם שלחו לחצירו והוא אינו חוזר ורואהו צריך חותם בתוך חותם ומיהו אם שולח כתב ידו והודיע לחצירו ענין החותם סגי ב כך כמו צהכרת החותם דהעובד כוכבים מרתת מכתב כאליו היה הוא חוזר ורואהו ומכירו וכן משמע לעיל ואע"ג דקיס לן כרבי אליעזר דסגי בחותם אחד מ"מ צעינן הכרת חותם משום דקשיא לן דרב אדרב כדפי' לעיל פ' אין מעמידין ^(שם. ד"ה דאמר) וכן משמע נמי בצרייתא דקתני פ' אין מעמידין ^(סו:) השולח יין ביד כותי ושל ציר ושל מוריים ביד עובד כוכבים אם מכיר חותמו וסתמו מותר ואם לאו אסור אלמא צעינן הכרת חותם ואע"ג דר"ת מוקי לה לעיל כרבנן מדלא נקט יין גבי עובד כוכבים כדפ"ל מ"מ מדרבנן בציר ומוריים נשמע לר' אליעזר ציין והא ציר ומוריים לרבנן קתני בהך צרייתא דסגי בחותם אחד ואפ"ה צעי הכרת חותם ה"ה נמי יין לרבי אליעזר דאע"ג דסגי בחותם אחד מ"מ צעינן הכרת חותם ועוד יש ליישב הצרייתא כרבי אליעזר כדפ"ל לפי' רש"י הלכן שמעינן מנייה דאף לר' אליעזר צעינן הכרת חותם מיהו מדקאמר הכא צשמעתין דקיימא לן כרבי אליעזר דלא חייש לזיופא משמע לישנא דלא חיישין לזיופא כלל דסגי בחותם אחד אפילו בלא חוזר ומכירו דודאי לא טרח ומויף כלל וגם מנהג העולם היה צשכנר לשלוט יין בחותם א' בלא חוזר ומכירו ואע"ג דלרב ודאי צעינן הכרת חותם כדפ"ל פ' אין מעמידין ^(שם. ד"ה דאמר) דלכ"כ קשה דרב אדרב מ"מ לא קי"ל צהא כרב אלא קיס לן כסתמא דתלמודא דשמעתין וכדפרישית וצרייתא דלעיל נמי דציר ומוריים שהצאתי יש ליישב דלא אסרה הצרייתא אפילו בלא הכרת חותם דהא דקתני צצרייתא אם מכיר חותמו וסתמו מותר ואם לאו אסור אינו רואה לומר אם לאו ^(א) שהלך הישראל ראשון להכירו דאסור אלא ה"ק ואם לאו שהלך לראותו ולא היצן שהוא כמו שעשאו או שכה היאך צתמנו ואינו יודע אם הוא כמו שחתמו אם לאו אסור ואז הוא גרוע טפי מאילו לא הלך כלל לראותו שהרי עתה שראהו ואינו מצחין אם הוא כמו שעשאו יש הוכחה קלת שזייפו העובד כוכבים אבל ודאי אם לא הלך ואינו רואהו כלל הישראל ראשון אחרי שחתמו אלא שהישראל שני מאלו

חתום